

Peta knjiga trećeg sveska posvećena je pobijanju Aristotelove kritike Platonovih ideja. U njoj se mogu razlikovati tri veće cjeline. U prvoj dokazuje Petrić, protiv Aristotelove tvrdnje da je Platon otkrio, izmislio ideje, da su ideje prihvaćali i Pitagora i Timej Lokranin i Orfej, Hermes Trismegistus i Kaldejci. Učenje o idejama je, dakle, vrlo staro i nije ga otkrio Platon. Taj prvi dio možemo zvati povijesnofilozofskim, odnosno doksografskim.

Drugi je dio nacrt ontologije. Petrić polazi od Aristotelove kritike ideja da one ne mogu biti niti uzrok kretanja, niti bitka, nego da mimo ideja mora postojati pokretač. S tim se Petrić načelno slaže. Međutim, učenje o idejama kompatibilno je s učenjem o pokretaču (i pokretačima), čak ga i pretpostavlja. Zajedničko je učenje svih onih koji su tvrdili da postoje ideje, da postoji jedan vrhovni bog kojeg su imenovali različitim imenima (Jedno, Dobro, Počelo, Bog, Otac). Ontologija ideja uključuje pokretača, odnosno pretpostavlja teologiju. Od prvog Boga proizlazi prvo biće, prvi život, prvi um (ujedinjeno), riječ, um, arhetip i inteligibilni svijet. O njima ovisi duša sveukupnosti. U svima njima nalaze se ideje, ili kao *iynges* u umu, ili kao *inteligibilne forme* u pojmovima oca, ili kao *razlozi* u duši, kao *sjemenje*, u prirodi, kao *forme*, u materiji. Bit Petrićeva argumenta protiv Aristotelove objekcije da je uz ideje, da bi se mogao odrediti nastanak bića, potreban i pokretač, tj. da same ideje ne mogu biti uzrok bitka i kretanja sastoji se u sljedećem: Petrić postavlja uz ideje metafizičke i fizičke pokretače, a princip uzrokovanja bića uspoređuje s Aristotelovim tumačenjem kako kuća nastaje prema arhitektovoj zamisli (formi) kuće i kako se uspostavlja zdravlje prema pojmu koji o zdravlju ima liječnik. Drugim riječima: Petrić koncipira način na koji su ideje uzroci bitka i nastajanja prema Aristotelovu shvaćanju nastanka artefakata (kuća) i njegovu modelu vještine liječenja (korisne znanosti) koja praktičkim intervencijama uspostavlja narušenu ravnotežu u tijelu, a prema pojmu ravnoteže kakva bi trebala biti.

Koncipirajući platonički ontološki poredak stvaranja prema aristotelovskom modelu stvaranja artefakata i prema paradigmi *korisnih znanosti* koje su usmjerene na djelovanja dolazi Petrić do zaključka da i sam Aristotel prihvaća dušu svijeta. Ta Petrićeva